

Samtyckesregler

Huvudregel

Det är den avlidnes vilja gäller.

Förmodat samtycke

Om den avlidne under livstiden inte uttalat sig mot organ- och vävnadsdonation utgår man från att han/hon var positiv till att donera.

Vetorätt:

Närståendes rätt att förbjuda ett donationsingrepp när den avlidnes vilja är okänd.

Närstående:

En eller flera personer som står den avlidne nära.

Vilka närstående ska underrättas?

Det räcker med att en närstående underrättas, men de ska också informeras om möjligheten att samråda med andra närstående.

Donationsingrepp får göras på en avliden om

- han/hon har medgivit donation via donationskort, donationsregistret eller muntligt via närstående
- om det på annat sätt kan utredas att donationsingreppet är i överensstämmelse med den avlidnes inställning t.ex. genom att närstående tolkar viljan eller att man inte ser några hinder till att ingreppet genomförs - förmodat samtycke träder i kraft.

Donationsingrepp får inte göras på avliden om

- han/hon skriftligen motsatt sig det eller uttalat sig mot det (donationskort, donationsregistret eller muntligt)
- det av annat skäl finns anledning att anta att ingreppet skulle strida mot den avlidnes inställning (ex. närstående tolkar att den avlidne inte ville donera)
- det finns särskilda skäl mot ingreppet (t.ex. rättsmedicinska aspekter)

När den avlidnes vilja är okänd får donationsingrepp inte göras om

- närstående är oense om den avlidnes inställning
- närstående inte har kunnat underrättas
- närstående inte vill att ingreppet genomförs = *vetorätt*

Referens:

SOSFS 2009:30, SFS 1995:831

<http://www.socialstyrelsen.se/organochvavnadsdonation/donationsansvarig/narstaendebegreppet>

Giltighetstid: 2016-01-31 – 2018-10-01	Gäller för: Donationsmanualen, OFO Mellansverige	Uppdaterad:
Utarbetad av: Ann-Christin Croon, Christina Andréasson	Godkänd av: Jonas Wadström, Lars Bäckman	Version: 2014-10-01

Samtyckesregler - Sammanfattning

Donation **får** ske om:

- den avlidne har **haft** en positiv inställning till donation
- den avlidne inte uttryckt sin inställning och närstående inte motsätter sig ingreppet

Donation **får inte** ske om:

- den avlidne har **haft** en negativ inställning till donation
- den avlidne inte uttryckt sin inställning:
 - närstående motsätter sig ingreppet - vetorätten
 - närstående är oeniga om den avlidnes inställning
- ingreppet skulle äventyra resultatet av en rättsmedicinsk obduktion eller undersökning, *se Flik:10*